

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
АГРОБІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ТЕХНОЛОГІЇ ЗБЕРІГАННЯ, ПЕРЕРОБКИ ТА
СТАНДАРТИЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА
ІМ. ПРОФ. Б.В. ЛЕСИКА
ЯГІДНИЙ КЛАСТЕР «АГРОВЕСНА»**

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО – ПРАКТИЧНОЇ
ОНЛАЙН – КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ЯГІДНИЦТВО В УКРАЇНІ. УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ЯГІДНИХ
КУЛЬТУР ЗА ДОПОМОГОЮ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВІТНІХ
ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОЩУВАННЯ, ЗБИРАННЯ, ПІСЛЯЗБИРАЛЬНОЇ
ДОРОБКИ, ЗБЕРІГАННЯ ТА ПЕРЕРОБКИ»**

(м. Київ, 28 – 29 квітня 2021 р.)

КИЇВ 2021

УДК 632.95:634.25(477.7)

ЗАСТОСУВАННЯ ПЕСТИЦИДІВ У ПРОМИСЛОВИХ НАСАДЖЕННЯХ ЯБЛУНІ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ

¹Розова Л., доцент, к.с-г.н., ²Юдицька І., м.н.с.

¹Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь
e-mail: lidia.rozova@tsatu.edu.ua

²Мелітопольська дослідна станція садівництва імені
М.Ф. Сидоренка ІС НААН, м. Мелітополь
e-mail: i.uditskaia@ukr.net

Плодові насадження займають великі площі у всіх природних зонах України, однак їх породно-сортовий склад характеризується значним різноманіттям. Важливе місце серед них належить яблуні, яка в Україні є найбільш розповсюдженою і цінною зернятковою культурою. Значну загрозу при вирощуванні яблуні становить комплекс садових листокруток, мінуючих молей [1].

Основою сучасних систем захисту плодових культур є фітосанітарний моніторинг, також підбір препаратів, що володіють ефективністю проти декількох шкідливих об'єктів з врахуванням стійкості сорту, фізіологічного стану рослин яблуні та погодних умов конкретного вегетаційного періоду [2].

Побудова захисних заходів орієнтована таким чином, щоб одночасно знищувати весь комплекс наявних шкідливих організмів у насадженнях в даний період. Слід зауважити, що кількість інсектицидних обробок та строки їх проведення зорієнтовані на домінуючі види шкідників.

Метою роботи було уточнення сезонної динаміки льоту яблуневої плодожерки у насадженнях яблуні з метою планування відповідних заходів щодо обмеження її шкідливості.

Дослідження проводилися у промислових насадженнях яблуні ТОВ «ВКФ Мелітопольська черешня» протягом 2019 року. Сад закладено у 2012 році за схемою 1,25 x 3,5 м. Сорти: Гала, Женева Ерлі, Санрайз, Голден Делішес, Ренет Смиренка. Підщепа – М9. Ґрунт дослідної ділянки – чорнозем південний. Полив саду здійснювався системою краплинного зрошення. Система утримання ґрунту – чорний пар. Моніторингові дослідження динаміки льоту яблуневої плодожерки проводилися з використанням феромонних пасток згідно загальноприйнятої методики [3].

За результатами спостережень виявлено, що виліт метеликів яблуневої плодожерки у 2019 році припадав на період цвітіння садів. Масовий літ покоління, що перезимувало спостерігався у середині травня з чисельністю імаго до 10 екз./пастку. Протягом червня у яблуневому саду інтенсивність льоту метеликів плодожерки була досить слабкою, в середньому до 3,0 екз./пастку.

Другий пік льоту шкідника відмічено на початку липня, при цьому у феромонних пастках відловлювалося у 1,5 рази більше самців порівняно з попереднім. Слід відмітити, що протягом другої половини липня та у серпні рівень льоту шкідника також зменшився до 3,0 екз./пастку.

Система захисту яблуні від основних шкідників включала 12 обробок протягом вегетації, які проводили у найбільш вразливі періоди розвитку фітофагів. З них 6 обробок було направлено на зниження шкідливості домінуючого виду – яблуневої плодожерки. В період масового льоту метеликів – на початку яйцекладки обприскування культури проводили з використанням препаратів з групи регуляторів росту і розвитку комах (РРК). Надалі, в залежності від інтенсивності льоту шкідника, обробки насаджень яблуні здійснювали інсектицидами з групи синтетичних піретроїдів, неонікотиноїдів, антраніладімів у нормах згідно «Переліка пестицидів та агрохімікатів дозволених до використання в Україні» [4].

За результатами обліків проведених у період знімальної стиглості плодів яблуні визначено, що рівень їх пошкодження варіював в залежності від сорту та терміну досягання. На літніх сортах Гала, Женева Ерлі, Санрайз, а також сорті Синап Алматинський рівень пошкодження плодів яблуневою плодожеркою

становив 0,5-1,0%. Відмічено, що на зимових сортах Голден Делішес та Ренет Симиренко ношкодження врожаю була вищою – 2,0-3,2%.

Отже, визначено що протягом 2019 року в агроценозі яблуні відмічено розвиток трьох поколінь яблуневої плодожерки. Проведення захисних заходів у насадженнях яблуні дало змогу знизити ношкодження плодів до рівня 0,5-3,2% при середній врожайності 30-35 т/га.

Література:

1. Каширская Н.Я., Цуканова Е.М., Кочкина А.М. Системы защиты насаждений яблони от вредных организмов. Плодоводство и ягодоводство России. 2013. Т. 36. С. 237–242.

2. Черкезова С.Р. Разработка технологии защиты яблоневого сада против комплекса чешуекрылых вредителей в условиях погодных стрессов. Плодоводство и виноградарство Юга России. 2019. № 55(01). С. 107–119. DOI 10.30679/2219-5335-2019-1-55-107-119

3. Омелюта В.П. Облік шкідників і хвороб сільськогосподарських культур. Київ : Урожай, 1986. 293 с.

4. Перелік пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні: спец. випуск журналу «Пропозиція». Київ : ТОВ «Юнівест Медіа», 2018. 1040 с.